

อาสาสมัครบริหารท้องถิ่น

อาสาสมัครบริหารท้องถิ่น คือ ผู้ให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เต็มที่ หรือผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยมีการบริการครอบคลุมด้านอนามัยพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ และ กายภาพบำบัดตามประเภทและกิจกรรมบริการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ทั้งนี้ ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะ พึ่งพิง ในระยะยาว

จำนวนอาสาสมัคร

เทศบาล/อบต อย่างน้อย 2 คน ยกเว้น

-ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่น้อยกว่า 4 คน อาจจัดให้มีน้อยกว่า 2 คนก็ได้

-ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่มากกว่า 8 คน อาจจัดให้มีมากกว่า 2 คนก็ได้โดยความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น

คุณสมบัติของอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น

1. อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์
2. ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุชั้นกลาง จำนวน 70 ชั่วโมงของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือจาก อปท. ที่จัดให้มีการอบรมโดยได้รับอนุมัติให้หลักสูตรจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
3. มีภูมิลำเนาอยู่ใน อปท. หรือพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับคำสั่งให้ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงจากผู้บริหารแห่งนั้น
4. ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

ขอบเขตและเงื่อนไขการทำงานที่

1. ช่วยดูแลสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง
2. ช่วยเหลือดูแลการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง
3. ให้บริการด้านสุขภาพขั้นพื้นฐาน ภายใต้การกำกับดูแลของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพในพื้นที่
4. ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพเบื้องต้นและประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานต่าง ๆ
5. ประเมินปัญหาในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงเบื้องต้นและประสานงานในการส่งต่อได้อย่างถูกต้อง

6. บริการให้การดูแลตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan)
7. ช่วยเหลือ ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงด้านสุขภาพพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ และ กายภาพบำบัดอื่นๆ

ค่าตอบแทน

ค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นมีสิทธิ ได้รับเงินค่าตอบแทน ดังนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ไม่น้อยกว่าวันละ 8 ชั่วโมง ไม่น้อยกว่าเดือนละ 20 วัน โดยอาสาสมัครฯ ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุชั้นกลาง จำนวน 70 ชั่วโมง จะได้รับค่าตอบแทนเดือนละ 5,000 บาท

(2) อาสาสมัครฯ ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุชั้นกลาง จำนวน 70 ชั่วโมง และผ่านการอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเพิ่มเติมกับบริหารท้องถิ่น จำนวน 50 ชั่วโมง ของ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือที่ อปท. จัดให้มีการอบรมโดย อนุมัติใช้หลักสูตรจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จะได้รับเงินค่าตอบแทนเดือนละ 6,000 บาท

ความคาดหวัง

อาสาสมัครบริหารท้องถิ่นจะเป็นผู้ช่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแล ช่วยเหลือผู้สูงอายุในพื้นที่และชุมชนที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงให้ได้รับบริการด้าน สาธารณสุขในทุกด้าน ตอรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aging Society) ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีและยั่งยืน

แนวทางการจัดการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดให้มีการอบรมหลักสูตร ที่เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยอาศัย ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖ กำหนดให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดให้มีการอบรมหลักสูตร ที่เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในระยะยาว หรือจัดร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่น เพื่ออบรมให้ความรู้แก่บุคคลในท้องถิ่นของตนที่ประสงค์จะเป็นอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นหรือเพื่ออบรมให้ความรู้เพิ่มเติมให้แก่อาสาสมัครบริหารท้องถิ่นของตนได้ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด โดยมีวัตถุประสงค์ ในการฝึกอบรม ดังนี้

วัตถุประสงค์	หลักสูตร	ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
เพื่อให้ความรู้แก่บุคคลในท้องถิ่นที่ประสงค์จะเป็นอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น	การดูแลผู้สูงอายุชั้นกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ กรณีการจัดการฝึกอบรมบุคคลภายนอก
เพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมให้แก่อาสาสมัครบริหารท้องถิ่น	หลักสูตรฝึกอบรมเพิ่มเติมนักบริหารท้องถิ่น จำนวน ๕๐ ชั่วโมง ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ	ระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ กรณีการจัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของตน

แนวทางการจัดการอบรมและการเบิกค่าใช้จ่าย

การจัดการอบรมและการเบิกค่าใช้จ่ายให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนี้

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดการฝึกอบรมแห่งเดียว

(๑) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นยื่นขออนุญาตใช้หลักสูตร ๒ ต่อกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ก่อนการจัดการอบรม

(๒) ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้กับบุคคลในท้องถิ่นของตน และเบิกค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันเป็นผู้จัดการฝึกอบรม

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน เพื่อดำเนินการ ดังนี้

(๑) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นหน่วยงานผู้จัดการฝึกอบรม

(๒) กำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งรับผิดชอบ

(๓) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยงานผู้จัดการฝึกอบรมยื่นขออนุญาตใช้หลักสูตรตามที่ขออนุมัติต่อกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ก่อนการจัดการฝึกอบรม

(๔) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน และส่งบุคคลเข้ารับการฝึกอบรมให้เบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม หรือค่าลงทะเบียนการอบรม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ แล้วแต่กรณีดังนี้

(ก) กรณีผู้เข้ารับการอบรมเป็นบุคคลภายนอกให้แต่ละแห่งเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมตามบันทึกข้อตกลงที่ทำร่วมกันในลักษณะฝึกอบรมบุคคลภายนอก

(ข) กรณีผู้เข้ารับการอบรมเป็นนักบริหารท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งบุคคลไปเข้าร่วมการฝึกอบรมให้เบิกจ่ายค่าลงทะเบียนได้เท่าที่จ่ายจริงในอัตราที่หน่วยงานผู้จัดการฝึกอบรมเรียกเก็บ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๒๘ (๑)

๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการฝึกอบรมร่วมกับหน่วยงานอื่น

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อดำเนินการ

(๑) กำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของหน่วยงานอื่น กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้กำหนดว่าหน่วยงานใดจะเป็นหน่วยงานผู้จัดการฝึกอบรม

(๒) ให้หน่วยงานผู้จัดการฝึกอบรมยื่นขออนุญาตใช้หลักสูตร ต่อกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ก่อนการจัดการอบรม

(๓) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำงานที่ก้อตกลร่วมกัน และส่งบุคคลเข้ารับ การฝึกอบรมให้เบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม หรือค่าลงทะเลเบียนการอบรม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ แล้วแต่กรณีดังนี้

(ก) กรณีผู้เข้ารับการอบรมเป็นบุคคลภายนอก ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมตามบันทึกข้อตกลงที่ทำงานร่วมกัน

(ข) กรณีผู้เข้ารับการอบรมเป็นนักบริหารท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งบุคคลไปเข้าร่วมการฝึกอบรมให้เบิกจ่ายค่าลงทะเลเบียนได้เท่าที่จ่ายจริงในอัตราที่หน่วยงานผู้จัดการฝึกอบรมเรียกเก็บ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๒๘ (๑) กรณีจัดร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หรือ ข้อ ๒๘ (๒) กรณีจัดร่วมกับหน่วยงานอื่นซึ่งไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี

แนวทางการตั้งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคุณภาพชีวิตในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในเขตพื้นที่ประจำงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๕

กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเห็นว่า มีความจำเป็นและมีความพร้อมด้านสถานะการเงินการคลังเพียงพอ จะจัดให้มีอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นเป็นผู้สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ของตงก็สามารถตั้งงบประมาณจากเงินรายได้หรือเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

✦ คำตอบแทน

การตั้งงบประมาณเพื่อเป็นคำตอบแทนเป็นคำป่วยการชดเชยการงานหรือเวลาที่เสียไปให้แก่อาสาสมัครบริหารท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในเขตพื้นที่ของตงให้พิจารณาตั้งงบประมาณรายจ่ายในงบดำเนินงาน คำตอบแทน ประเภทคำตอบแทนผู้ปฏิบัติราชการอันเป็นประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วน

✦ คำวัสดุและอุปกรณ์

สำหรับวัสดุหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานความร่วมมือการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ หากมีความจำเป็นต้องใช้วัสดุหรืออุปกรณ์ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีการจัดซื้อใช้วัสดุหรือจัดหาครุภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ ถูงมื่ออย่างหรือหนึ่ง ผ้าปิดปาก-ปิดจมูก หรือเครื่องวัดความดันในการตั้งงบประมาณให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๑๔๐๘.๒/ว ๑๐๙๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔

(๒) กรณีการจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ตามข้อ ๒ (๑) ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

✚ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม

กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความประสงค์จะจัดอบรมให้กับประชาชนในพื้นที่ของตนเพื่อเป็นอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นหรือการอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมแก่อาสาสมัครบริหารท้องถิ่นของตนให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

ระเบียบ/หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

- ❖ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๖๒
- ❖ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓
- ❖ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น
- ❖ หนังสือหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๑๘๑๙.๖/ ๖๒๔๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒
- ❖ หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๘๑๙.๒/ว๓๘๑๑ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๒
- ❖ หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๘๑๙.๒/ว๖๒๙๐ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๒
- ❖ หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๘๑๙.๒/ว๐๘๐๓ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
- ❖ หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๘๑๙.๒/ว๒๓๑๘ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๔